Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету
Кафедра менеджменту та економіки

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВПП 1.3.1. Технологія пасажирських авіаційних перевезень

напрям підготовки 6.030601 «Менеджмент»
професійне спрямування
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
варіативна компонента «Менеджмент міжнародних авіаційних перевезень»
факультет менеджменту

Кіровоград - 2015 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Кіровоградською льотною академією Національного авіаційного університету.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: О.М. Остапенко, к.п.н., ст.викл.

Обговорено та схвалено:
На засіданні кафедри менеджменту, економіки та права
Протокол від «___ » _____ 2015 року №___

Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Технологія пасажирських авіаперевезень» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ***бакалаврів***, напряму підготовки ***6.030601 «Менеджмент»***, професійного спрямування ***«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»***

Предметом вивчення навчальної дисципліни є технологія пасажирських авіаперевезень, особливості та загальні закономірності діяльності складових авіаційної індустрії.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна „Технологія пасажирських авіаперевезень" є логічним продовженням циклу дисциплін з технології перевезень пасажирів та вантажів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль *1 Організаційно-технологічні особливості виробництва та продажу авіатранспортної продукції.*

Тема 1 *Сучасний стан та перспективи розвитку пасажирських авіаційних перевезень.*

Тема 2 *Організаційно-технологічні особливості пасажирських авіаційних перевезень.*

Тема 3 *Технологія бронювання та продажу пасажирських авіаперевезень на вітчизняних авіалініях.*

Змістовий модуль 2 *Технологія обслуговування пасажирів в аеропорту вильоту.*

Тема 4 *Технологія митного оформлення та контролю пасажирських авіаперевезень.*

Тема 5 *Технологія реєстрації пасажирів і оформлення багажу на авіарейсах.*

Тема 6 *Технологія проходження спеціального контролю безпеки та інших формальностей в аеропорту вильоту.*

Тема 7 *Прикордонний паспортний контроль*.

Змістовий модуль 3 *Технологія обслуговування особливих категорій пасажирів.*

Тема 8 *Технологія перевезення окремих категорій пасажирів, що вимагають спеціального обслуговування.*

Тема 9 *Технологія обслуговування пасажирів на борту повітряного судна.*

Тема 10 *Технологія забезпечення перебування транзитних та трансферних пасажирів в аеропорту.*

Тема 11 *Технологія обслуговування пасажирів в аеропорту призначення.*

Змістовий модуль 4 *Обслуговування* пасажирів в разі порушення технології пасажирських авіаційних перевезень.

Тема 12 *Технологія обслуговування пасажирів в аварійних випадках.*

Тема 13 *Відповідальність та рекламації при пасажирських авіаперевезеннях.*

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Технологія міжнародних пасажирських авіаперевезень» є ознайомлення курсантів/слухачів зі світовими тенденціями розвитку міжнародних пасажирських перевезень, їх класифікацією та організаційно-технологічними особливостями.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни «Технологія міжнародних пасажирських авіаперевезень» є вивчення правил перевезень різних категорій пасажирів повітряним транспортом.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми курсанти повинні:

знати:

- терміни та визначення міжнародних пасажирських перевезень;
- класифікацію перевезень за різними ознаками;
- технологію бронювання та продажу міжнародних пасажирських перевезень;
- технологію обслуговування пасажирів в аеропорту вильоту;
- технологію обслуговування пасажирів на борту літака;
- технологію обслуговування пасажирів в аеропорту транзиту, трансферу та призначення;
- сучасний стан та організаційно-правові аспекти діяльності міжнародної цивільної авіації;
- шляхи співпраці авіакомпаній на міжнародному ринку авіаперевезень;
- тарифну політику авіапідприємств та способи стимулювання продажу авіаперевезень.

вміти:

- розробляти технологічні схеми та графіки обслуговування різних категорій пасажирів на різних етапах їх перевезень;
- розраховувати інтенсивність руху повітряних суден;
- визначати пропускну спроможність пасажирських терміналів

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 126 годин/3,5 кредита ECTS

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль *1 Організаційно-технологічні особливості виробництва та продажу авіатранспортної продукції.*

Тема 1 *Сучасний стан та перспективи розвитку пасажирських авіаційних перевезень.*

Тенденції розвитку пасажирських авіаційних перевезень. Провідні авіакомпанії України. Основні показники діяльності авіатранспортної галузі. Класифікація пасажирських авіаперевезень за періодичністю, напрямком, географією польотів, класом обслуговування пасажирів. Характеристика провідних аеропортів України. Перспективи та тенденції їх розвитку. Авіатранспортні засоби. Сучасні вимоги та перспективи розвитку вітчизняного літакобудування. Класифікація літаків. Основні техніко-економічні характеристики літаків. Фактори, що впливають на обсяги пасажирських авіаційних перевезень, їх класифікація.

Тема 2 *Організаційно-технологічні особливості пасажирських авіаційних перевезень.*

Терміни та визначення пасажирських авіаперевезень, особливості перевезень як авіатранспортної продукції. Вимоги щодо якості обслуговування та інформаційного забезпечення авіаперевезень. Критерії якості обслуговування авіаперевезень.

Аеропортові комплекси. Аеровокзал та його термінали. Вимоги до аеровокзальних комплексів. Внутрішні та міжнародні аеропорти. Пропускна спроможність аеропортів. Централізований та децентралізований аеровокзал. Визначення авіаційної лінії. Тенденції розвитку та аналіз світової мережі авіаліній. Сутність та характеристика авіатранспортного потоку. Нерівномірність авіатранспортного потоку. Визначення пасажирського рейсу. Класифікація пасажирських рейсів. Фактори, що визначають вибір повітряного судна для виконання рейсу.

Тема 3 *Технологія бронювання та продажу пасажирських авіаперевезень на вітчизняних авіалініях.*

Особливості виробництва транспортної продукції та її реалізації. Представництва авіакомпаній та їх функції. Сутність та мета бронювання авіаційних перевезень. Терміни та визначення. Історичний огляд розвитку систем бронювання та продажу авіаційних перевезень. Від ручного до комп'ютеризованого бронювання. Автоматизація бронювання, виникнення комп'ютерних систем бронювання – CRS. Глобальні системи бронювання та продажу авіаціїних перевезень – GDS Amadeus і Galileo, Сирена 2,3 та Сирена -2000. Програма IATA впровадження сучасної технології електронної торгівлі на авіаційному транспорті.

Змістовий модуль 2 ***Технологія обслуговування пасажирів в аеропорту вильоту.***

Тема 4 *Технологія митного оформлення та контролю пасажирських авіаперевезень.*

Митний контроль та митне оформлення предметів, що переміщуються громадянами в супроводжуваному багажі та ручній поклажі. Митний огляд. Митна декларація. Порядок декларування громадянами особистих речей, товарів та інших предметів у разі їх переміщення через митний кордон України. Спрощений порядок здійснення митного контролю предметів, що переміщуються громадянами, які прямують повітряним транспортом. «Зелений коридор», «Червоний коридор»

Тема 5 *Технологія реєстрації пасажирів і оформлення багажу на авіарейсах.*

Сутність та мета реєстрації пасажирів і оформлення багажу на авіарейсах. Технологія реєстрації пасажирів в аеропорту вильоту. Порядок реєстрації пасажирів в аеропорту вильоту та переваги щодо реєстрації окремих категорій пасажирів при наявності вільних місць на борту літака. Різновиди технологічних схем обслуговування пасажирів в аеропорту вильоту та особливості їх застосування. Види багажу. Норми для перевезення багажу. Норми безкоштовного перевезення багажу. Норми ручної поклажі. Обмеження щодо речей для

перевезення їх в багажі. Вимога авіакомпаній щодо перевезення багажу.

Тема 6 *Технологія проходження спеціального контролю безпеки та інших формальностей в аеропорту вильоту.*

Спеціальний контроль безпеки польотів. Мета та порядок проведення. Обмеження щодо речей для перевезення їх в багажі. Вимога авіакомпаній щодо перевезення багажу. Перевезення зброї та боєприпасів. Санітарно-карантинний та ветеринарний контроль. Перевезення свійських тварин повітряним транспортом.

Тема 7 *Прикордонний паспортний контроль*.

Паспортний контроль. Пункти пропуску через державний кордон України. Види контролю у пунктах пропуску. Режим у пунктах пропуску. Типова технологічна схема пропуску через державний кордон осіб та їх майна. Віза, візовий режим.

Змістовий модуль 3 *Технологія обслуговування особливих категорій пасажирів.*

Тема 8 *Технологія перевезення окремих категорій пасажирів, що вимагають спеціального обслуговування.*

Технологічні особливості перевезення окремих категорій пасажирів, що потребують спеціального обслуговування. Особливі категорії пасажирів: несупроводжувані діти, хворі пасажири, дипломатичні кур'єри, депортовані та недопущені в країну пасажири, пасажири, що перевозять великогабаритний багаж, службові та особливо важливі пасажири («VIP» – very important passenger).

Тема 9 *Технологія обслуговування пасажирів на борту повітряного судна.*

Доставка, прийом і розміщення пасажирів на борту повітряного судна. Технічні характеристики та схеми розміщення пасажирів в салонах літаків. Правила поведінки пасажирів на борту літака. Перевезення хворих пасажирів без супроводу. Умови перевезення. Технологія обслуговування хворих пасажирів та надання першої допомоги в разі потреби. Спеціальні послуги для пасажирів на борту літака.

Тема 10 *Технологія забезпечення перебування транзитних та трансферних пасажирів в аеропорту.*

Послуги що надаються пасажирам в аеропорту транзиту (трансферу), Їх класифікація. Функціонування магазину безмитної торгівлі. Вимоги до приміщення магазину безмитної торгівлі. Умови реалізації товарів. Зали очікування вильоту, кімнати відпочинку. Вимоги до їх облаштування.

Тема 11 *Технологія обслуговування пасажирів в аеропорту призначення.*

Технологія обслуговування кінцевих пасажирів. Порядок проходження різних видів контролю в аеропорту призначення. Технологія отримання багажу в аеропорту призначення. Вимоги до обробки та транспортування багажу.

Змістовий модуль 4 *Обслуговування* пасажирів в разі порушення технології пасажирських авіаційних перевезень.

Тема 12 *Технологія обслуговування пасажирів в аварійних випадках.*

Аварійні ситуації в польоті. Класифікація аварійних подій, терміни та визначення. Правила поведінки на борту літака в аварійних випадках. Евакуація пасажирів з борту літака в разі аварійної посадки. Використання рятівних засобів в разі вимушеної посадки.

Тема 13 *Відповідальність та рекламації при пасажирських авіаперевезеннях.*

Права пасажирів, що вирушають з/до аеропортів Європейського Союзу, у разі відмови в перевезенні, скасування або затримки рейсу. Порядок застосування компенсації. Компенсація пасажирам у разі відмови в перевезенні. Компенсація пасажирам у разі скасування рейсу. Компенсація пасажирам у разі затримки рейсу. Компенсація пасажирам за зміну класу обслуговування. Права пасажирів у разі відмови в перевезенні, скасування або затримки рейсів у межах України та міжнародних рейсів (окрім рейсів, які виконуються з/до аеропортів на території Європейського Союзу)

3. Рекомендована література:

1. Запорожець В., Шматко М. Аеропорт: організація, технологія, безпека. – К.:Дніпро, 2002 – 168 с.
2. Запорожець В.В., Личик В.І Функціонування аеропорту – К.:НАУ, 2001 – 156 с.
3. Зеркалов Д.В. Транспорт України: Довідник. У двох книгах. Книга перша. – К.: Основа, 2002. – 416 с.
4. Коба В.Г. Економіка транспорту: Навчальний посібник. – К.: КДАВТ, КМУЦА, 1999. – 254 с.
5. Костромина Е.В. Экономика авиакомпании. Учебник. – М., Концерн «Банковский деловой центр », 2010 – 127 с.
6. Костромина Е.В. «Экономика ГА», М., МГТУ ГА, 2010 г. – 196 с.
7. Костромина Е.В., Григорьев Ю.М., Жебрак А.В. «Рынок и тарифы», ВТ, 2010 г., № 22.
8. Костромина Е.В. «О формировании тарифной политики авиакомпаний», М., БТИ, 2010 г., № 9.
9. Кулаев Ю.Ф. Экономика гражданской авиации Украины. Монография. – К: Издательство «Феникс», 2004 – 667 с.
10. Маленков Ю.А. Рыночная экономика системы воздушного транспорта: Учебное пособие. – СПб.: Академия ГА, 1995. – 95 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання **екзамен**

5. Засоби діагностики успішності навчання: комплекти контрольних питань, тестових завдань, типових задач та творчих завдань для поточного, модульного та підсумкового контролю.